

**ACADÉMIE
DE TOULOUSE**

*Liberté
Égalité
Fraternité*

**CONCOURS EXTERNE SPÉCIAL
DE RECRUTEMENT DE PROFESSEURS
DES ÉCOLES**

**CONCOURS INTERNE SECOND
PUBLIC SPÉCIAL LANGUE
RÉGIONALE DE RECRUTEMENT DE
PROFESSEURS DES ÉCOLES**

Épreuve écrite en langue régionale

SESSION 2025

OCCITAN

Durée : 3 heures

L'épreuve comporte trois parties :

- commentaire en langue régionale d'un texte en langue régionale
- traduction en français d'un texte bref en langue régionale accompagnée de la réponse à des questions de grammaire
- commentaire en langue régionale d'un document pédagogique

L'épreuve est notée sur 20 points et affectée du coefficient 1.

Une note globale égale ou inférieure à 5 est éliminatoire.

Le sujet comporte 4 pages numérotées de 1/4 à 4/4.

Les candidats composent dans la variété de langue de leur choix.

**L'usage de tout ouvrage de référence, de tout document et de dictionnaire
n'est pas autorisé.**

L'usage de la calculatrice n'est pas autorisé.

1. PRIMIÈRA PARTIDA (10 punts)

Escrivètz en occitan un comentari del tèxte que seguís, *Una ciutat malauta*.

Podètz compausar liurament lo vòstre comentari o vos apiejar sus aquestes punts :

- l'epòca, lo lòc e lo contèxte economic e social del raconte,
- la plaça de la natura dins lo tèxte,
- los rapòrts umans.

A la lutz del tèxte e de las vòstras coneissenças, digatz cossí l'autor nos mena a soscar sus de problematicas actualas.

Una ciutat malauta

Copar los ponts, vaquí una expression qu'èra pas jamai estada tant d'actualitat. Tres jorns fasiá ja que, falta d'èster blocat, lo passatge suls dos ponts de la ciutat èra reglamentat. De milícias, creadas dins l'urgéncia, asseguravan lo contraròtle de tota persona que passava a pè sul vièlh pont roman o en veitura sus l'arca de beton qu'encamba Vidorle¹ en amont del borg.

E coma per far resson a tot aquel baujum², l'aiga del pichon flume, que rajava pas gaire en aquel periòde de secada, aviá començat de virar. D'algas verdassas flotavan dins las sompas que demoravan, rèstas ridiculas d'un cors d'aiga que mai d'un còp sabiá mostrar sos muscles destructors. Mancava pas que la malaiga³ per apondre a-n-aquela situacion pudenta !

Los agaches èran venguts negres e cadun espinchava cadun d'un uèlh suspiciós. Las pòrtas se barravan sus de flairors acras de paur e d'aborriment. Dins las carrièras de la vila vièlha, de bandas de neojusticièrs barrutlavan cranament, armats de tot çò qu'avián trobat per justificar lor poder. Òm comptava pas las altercacions qu'un mot, una actitud, un agach interpretat o la certitud d'aver trobat un activista dangeirós bastavan a las desencadenar. Los policièrs assistissián impotents a-n-aquelas carpinhadas, quand n'èran pas a l'origina.

Sus l'autra riba, dins los barris nòus, de barricadas avián espelit per desseparar los lotejaments, establits en camps retrencats. Dins las corts de las barras HLM, de bandas s'organizavan e se carpinhavan. Dins los ostals isolats, òm voliá creire que lèu la rason tornariá o que lo poder prendriá sas responsabilitats per arrestar aquel desastre. Mas èra benlèu tròp d'ora. Dins l'espèra, los contravents èran barrats e las sortidas limitadas a l'estricte necessari. De plaça en plaça, se podián veire las rèstas carbonizadas de veituras que lo mond avián pas agut lo temps d'estremar abans la debuta d'aquel baujum. Qui podiá preveire qu'aquò vendriá tant lèu e tant violentament ?

Un pauc mai luènh, dins las vinhas, lo rasim s'aprestava a se vestir d'un propre prometeire, jos la susvelhança dels viticultors, lèstes a tot per salvar sa recòlta. [...]

« Va gelar sus plaça ! », se pensa Leonia a la vista d'aquela femna acocolada dins un recanton, l'esquina contra la pèira freda. Las mans en copa davant los genolhs, los uèlhs baissats sus una pancarta que demanda un èuro per manjar, lèva quitament pas lo cap quand vei passar un parelh de cambas que fan pas mina de s'arrestar. Las àrpias del vent glacial e umid que bufa de la carrièra l'engautan per revolumadas mas ensaja pas de

¹ Flume que nais dins las Cevenas e davala fins a la mar Mediterranèa e que travèrsa la vilòta de Someire, dins Gard.

² Folia collectiva

³ Fenomèn provocat per la degradacion de las algas e qu'entraïna la rarefaccion de l'oxigèn dins l'aiga.

se metre a l'abric. Sembla resignada e mai qu'aquò : una nau abandonada sus una grava batuda per las ondadas.

Leonia l'a despassada mas a alentit lo pas. Aquò fa mai d'una setmana que vei aquela siloeta dins sas passejadas per Someire, jamai al meteis endrech mas totjorn a mendicar. A cada còp, son còr fa tifa-tafa e culpabiliza. Solament, a de principis : jamai donar al mond que tendon la man que, si que non, se bolegaràn pas jamai per trobar un autre mejan de se ganhar la vida. Mas aqueste còp, sent que i a quicòm mai dins l'actitud de la naufragièra, un aflaquiment anormal, una abséncia de reaccion. « Un còp es pas costuma » se ditz en se revirant e en cercant dins son pòrtamoneda una pèça de donar.

D'après GALVIER (Denis), Dilà, entre doas ribas, L'aucèu libre, 2021.

2. SEGONDA PARTIDA (5 punts)

2.1 Tradusètz en francés aqueste extrait del tèxte (2,5 punts) :

Sus l'autra riba, dins los barris nòus, de barricadas avián espelit per desseparar los lotejaments, establits en camps retrencats. Dins las corts de las barras HLM, de bandas s'organizavan e se carpinhavan. Dins los ostals isolats, òm voliá creire que lèu la rason tornariá o que lo poder prendriá sas responsabilitats per arrestar aquel desastre. Mas èra benlèu tròp d'ora. Dins l'espèra, los contravents èran barrats e las sortidas limitadas a l'estricte necessari. De plaça en plaça, se podían veire las rèstas carbonizadas de veituras que lo mond avián pas agut lo temps d'estremar abans la debuta d'aquel baujum. Qui podiá preveire qu'aquò vendriá tant lèu e tant violentament ?

2.2 Tractatz aquestas doas questions de gramatica (2,5 punts) :

- a) Dins aquela frasa : « Se podían veire las rèstas carbonizadas de veituras que **lo mond avián** pas agut lo temps d'estremar ».

Comentatz lo punt gramatical mes en relèu per la fòrma verbala soslinhada e en gras.

- b) Dins aquela frasa : « Òm voliá creire que la rason **tornariá** o que lo poder **prendriá** sas responsabilitats »

Primièrament, donatz lo temps e lo mòde dels vèrbes soslinhats puèi comentatz lor emplec.

3. TRESENA PARTIDA (5 punts):

Comentatz en occitan lo document seguent en identificar sa natura e en precisar los objectius disciplinaris e linguistics visats. Prepausat una corta analisi didactica dins l'encastre d'una utilizacion en classa bilingua francés-occitan.

DOCUMENT : d'après una activitat del manual « Vers les maths MS », p 91- Accès Edicions – 2009 – situation d'avaloracion.

Domeni : Aprochar las quantitats e los nombres

Competència : Descompausar lo nombre 5

Pichon nom : -----

Data : -----

Los erices

Cada eriç deu aver 5 picons. Dessenha los picons que mancan.

